

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut  
Medisiiniset palvelut  
Infektioiden torjunta

9.9.2025

## Aseptinen toiminta

Aseptisella työjärjestyksellä tarkoitetaan työtapaa, jossa tehdään ensin puhtaampi työ ja likaisempi vasta sen jälkeen. Aseptisen työjärjestyksen huomioiminen ja toteuttaminen kaikessa potilashoidossa ja tutkimuksissa on edellytyksenä infektioiden torjuntatyön onnistumiselle. Se määrää mm. osastokiertojen, potilaiden/asiakkaiden hoitojärjestyksen, hoitotoimenpiteiden järjestyksen, haavanhoitojärjestyksen sekä huoneiden siivousjärjestyksen.

Aseptinen työskentely on yksikön koko henkilökunnan vastuulla. Suunnittele työsi aseptisen työjärjestyksen mukaisesti edeten puhtaasta likaisempaan. Kun poikkeat aseptisestä työjärjestyksestä, huolehdi käsihygieniasta ja suojainten vaihdosta työvaiheiden välissä. Desinfioi myös yhteiskäytössä olevat puhelimet ja näppäimistöt aina ennen käyttöönottoa, sen jälkeen sekä tarpeen mukaan.

## Tutkimus- ja hoitovälineet

Potilaan/asiakkaan tutkimisessa ja hoidossa käytetään aina asianmukaisesti huollettuja hoito- ja tutkimusvälineitä, näin katkaistaan tartuntatiet. Hoito- ja tutkimusvälineitä ei lasketa sängylle. Käytä kertakäyttöiset välineet kertakäyttöisinä, älä desinfioi tai steriloi niitä uusiokäyttöä varten. Puhdista, desinfioi tai steriloi väline, sen käyttötavan mukaan heti käytön jälkeen ennen kuin käytät sitä seuraavalle potilaalle/asiakkaalle. Esim. käytetyt hoito- ja tutkimusvälineet desinfioidaan pintadesinfektioliinalla (stetoskooppi, saturaatiomittarin sormianturit jne).

**Puhdistus** → väline ei joudu kosketukseen potilaan ihon kanssa ja infektioriski on vähäinen

**Desinfektio** → kun välineellä kosketaan tervettä ihoa tai limakalvoa

**Sterilointi** → kun välineellä läpäistään iho tai limakalvo

## Puhtaiden, desinfioitujen tai steriilien välineiden käsittely

Puhtaisiin ja desinfioituihin välineisiin kosketaan desinfioiduin käsin, suojakäsineitä ei tarvita. Steriilejä välineitä käsitellään steriilisti. Kädet desinfioidaan ennen steriilien suojakäsineiden pukemista.

## Veri- ja eritetahrat

Eritteet kuten veri, virtsa, maha-suolikanava-, haava- ja trakea-eritteet sisältävät paljon mikrobeja. Kosketuspinnoilla eritetahrat toimivat mikrobien kasvualustana ja aiheuttavat tartuntavaaran, siksi ne on poistettava heti. Henkilökunnan tulee poistaa ympäristöön levinneet veri- ja eritetahrat välittömästi ne havaittuaan ja desinfioida kontaminoitunut alue. Jokainen henkilökuntaan kuuluva huolehtii työssään syntyneiden eritetahrojen poistamisesta.

Lisätietoa ohjeista:

Yksikössä tapahtuva välineiden huolto

Tutkimus-, hoito- ja apuvälineiden desinfektio yksiköissä

Eritetahradesinfektio